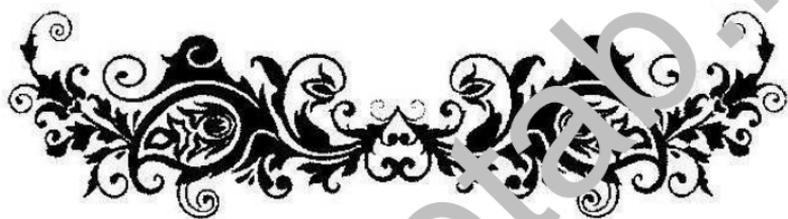

توق مالی و غیر مالی کودکان مشروع و نامشروع

حسین نسیمی قاضیجہانی
رامین نسیمی قاضیجہانی

WWW.KETABI

سرشناسه : حسین نسیمی قاضیجهانی رامین نسیمی قاضیجهانی
 عنوان قراردادی : ایران، قوانین و احکام Iran. Laws, etc.
 عنوان و نام پدیدآور : حقوق مالی و غیرمالی کودکان مشروع و نامشروع /
 مشخصات نشر : تهران: آذین مهر، ۱۳۹۷.
 مشخصات ظاهری : ۲۰۰ ص.
 شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۵-۳۰-۳
 موضوع : کودکان- حقوق مالی- حقوق غیرمالی -- ایران
 موضوع : Iran Children - Financial rights - Non-financial rights --

انتشارات آذین مهر

حقوق مالی - غیرمالی کودکان مشروع و نامشروع

تالیف: حسین نسیمی قاضیجهانی - رامین نسیمی قاضیجهانی

سر: آذین مهر

ناظر فنی: نسیمی قاضیجهانی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۵-۳۰-۳

ویراستار: اسماعیل صمیمی پور

طراح جلد: فاطمه نسیمی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۸

قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

تهران: خیابان انقلاب - خیابان وحید نظری بین فخر رازی و دانشگاه پلاک ۶۵ طبقه اول واحد ۴ - آذین مهر

۰۲۱-۶۶۹۶۲۰۵۱

مقدمه مولف

یکی از مسائلی که در دنیا و جهان به آن در ظاهر اهمیت بسیاری داده شده، حقوق بشر و به دنبال آن حقوق کودک است. ایران کشوری است که مذهب آن شیعه و فقه امامیه است در صدد برآمده است تا کمترین تبعیض را بین کودک مشروع و کودک نامشروع قائل شود و در برخی موارد حقوقی برابر یکدیگر برای آنها قرار داده است لذا بر آن برآمدم تا ببینیم یک کودک نامشروع در فقه امامیه و حقوق موضوعه از چه حقوقی برخوردار است؟ آیا به مانند یک کودک مشروع از تمامی حقوق بهره مند می شود؟ در روایات مدد کودک نامشروع و پدر و مادر او را از حق بردن ارث از یکدیگر محروم می کنند. این کتاب رساله طرح نمودن آیات، روایات و نظرات فقهای امامیه و در نهایت مقایسه حقوق کودک مشروع و نامشروع در فقه امامیه و حقوق ایران است.

دین اسلام و به خصوص فقه امامیه به علت تأکید بر لزوم ازدواج و تنظیم روابط خانوادگی و بخصوص مشخص بودن نسب هر فرد، سدی برای جلوگیری از روابط آزاد ایجاد می کند تا تنها راه داشتن فرزندان را تشکیل خانواده و پایبند بودن به مسائل شرعی و مقررات قانونی بدانند و در همین چارچوب خانواده ولایت و نفقه و حضانت و ... فرزند را بر پدر و مادر واجب شمرده است. اما با گذرنگ شدن نقش دین و مذهب در جوامع کنونی و مفید و پای بند نبودن به بسیاری از اصول شرعی و عبادتی و یا عرفی، کودکانی بدون تشکیل خانواده، متولد می شوند که تکلیف آنها از نظر حقوق شرعی و قانونی مشخص نیست که مصداق آن، سقط جنینها و کورتاژهای زودان و غیر مجاز و پرشدن پرورشگاهها و مراکز بی شمار کودکان بی سرپرست است. به همین خاطر برای رفع این معضل کنوانسیون حقوق بشر و در کنار آن کنوانسیون حقوق کودک، حقوقی برابر دیگر کودکان برای اینگونه کودکان قائل شده است، تا کمی از مسئولیت این کودکان را از دوش دولتها برداشته و به گردن آورندگان آنها بیندازد. و نهایتاً فقه

امامیه، علی رغم مخالفت‌ها و اندازهایی که بر بوجود آورندگان این کودکان داشته است، بیشتر حق و حقوق یک کودک مشروع را با کمی تفاوت برای کودکان نامشروع قائل شده است.

www.ketab.ir

فهرست مطالب

۱۳.....	پیشگفتار.....
۱۵.....	فصل اول مفاهیم و اصطلاحات.....
۱۶.....	۱-۱- مفهوم خانواده.....
۱۷.....	۱-۲- مفهوم خانواده از دیدگاه قرآن.....
۱۸.....	۱-۳- مفهوم کودک.....
۱۸.....	۱-۳-۱- مفهوم کودک در قرآن و حدیث.....
۲۰.....	۱-۳-۲- مفهوم لغت، کودک.....
۲۰.....	۱-۳-۳- مفهوم حقوق کودک.....
۲۲.....	۱-۳-۴- مفهوم فقه کودک.....
۲۲.....	۱-۴- تعریف کودک مشروع.....
۲۳.....	۱-۵- تعریف کودک نامشروع.....
۲۴.....	۱-۵-۱- مفهوم حقوقی کودک نامشروع (فرز نامشروع).....
۲۶.....	۱-۵-۲- مفهوم اصطلاحی کودک نامشروع.....
۲۷.....	۱-۶- مفهوم رابطه مشروع و نامشروع.....
۲۷.....	۱-۷- سیر تاریخی رابطه نامشروع.....
۳۰.....	۱-۸- اقسام نسب.....
۳۱.....	۱-۸-۱- نسب مشروع.....
۳۲.....	۱-۸-۱-۱- نسب در خانواده.....
۳۳.....	۱-۸-۱-۲- نسب ناشی از شبهه.....
۳۳.....	۱-۸-۱-۳- نسب ناشی از رابطه اکراهی.....
۳۳.....	۱-۸-۱-۴- مبانی مشروعیت و عدم مشروعیت.....

- ۳۵..... ۱-۸-۱-۵- اثبات نسب مشروع و آثار آن
- ۳۶..... ۱-۸-۲- نسب نامشروع
- ۳۷..... ۱-۸-۲-۱- نسب ناشی از زنا
- ۳۸..... ۱-۸-۲-۲- نسب در حکم ناشی از زنا
- ۳۹..... ۱-۸-۲-۳- آثار نسب نامشروع
- ۴۴..... ۱-۸-۲-۴- نسب ناشی از شبهه
- ۴۸..... فصل دوم- وضعیت حقوقی کودک مشروع در فقه و حقوق ایران
- ۴۹..... ۲-۱- حقوق معنوی کودکان مشروع
- ۴۹..... ۲-۱-۱- حقه کودک در داشتن نام نیکو
- ۴۹..... ۲-۱-۲- تاثیر نام کودک بر نظر روانشناسی
- ۵۱..... ۲-۱-۳- نام گذاری کودک از نظر اسلام و کنوانسیون کودک
- ۵۴..... ۲-۲- حقوق مالی کودکان مشروع
- ۵۴..... ۲-۲-۱- نفقه
- ۵۴..... ۲-۲-۱-۱- نفقه در لغت
- ۵۶..... ۲-۲-۱-۲- نفقه در قرآن
- ۵۷..... ۲-۲-۱-۳- نفقه در احادیث
- ۵۸..... ۲-۲-۱-۴- نفقه در اصطلاح فقهی
- ۶۰..... ۲-۲-۱-۵- نفقه در اصطلاح حقوقی
- ۶۱..... ۲-۲-۱-۶- موجبات نفقه و ترتیب افراد نفقه دهنده و گیرنده
- ۶۲..... ۲-۲-۱-۷- شرایط وجوب نفقه فرزند
- ۶۲..... ۲-۲-۱-۷-۱- شرایط وجوب نفقه فرزند بر پدر
- ۶۲..... ۲-۲-۱-۷-۲- شرایط وجوب نفقه فرزند بر مادر
- ۶۴..... ۲-۲-۱-۸- لزوم پرداخت نفقه و ضمانت اجرای آن در قانون

- ۶۷..... ۲-۲-۱-۹- مقدار نفقه اقارب
- ۶۸..... ۲-۲-۲- ارث
- ۶۸..... ۲-۲-۱- حق ارث جنین
- ۷۰..... ۲-۲-۲-۲- تاثیر حمل بر تقسیم ترکه
- ۷۰..... ۲-۲-۲-۱- از دیدگاه فقهی
- ۷۰..... ۲-۲-۲-۲- از دیدگاه حقوق موضوعه
- ۷۱..... ۲-۲-۱- سهم الارث کودک
- ۷۲..... ۲-۳- حق غیر مالی کودکان مشروع
- ۷۲..... ۲-۳-۱- حق نسبی
- ۷۴..... ۲-۳-۱- مفهوم لغوی نسب
- ۷۴..... ۲-۳-۱-۲- مفهوم اصطلاحی نسب
- ۷۵..... ۲-۳-۱-۳- مفهوم حقوقی نسب
- ۷۶..... ۲-۳-۱-۴- حق نسب کودک از نظر اسلام و کنوانسیون کودک
- ۷۸..... ۲-۳-۱-۵- نسب فرزند مشروع
- ۷۹..... ۲-۴- حضانت کودکان مشروع
- ۷۹..... ۲-۴-۱- مفهوم لغوی حضانت
- ۷۹..... ۲-۴-۲- مفهوم حقوقی حضانت
- ۸۰..... ۲-۴-۳- حضانت در اعلامیه و کنوانسیون حقوق کودک
- ۸۷..... ۲-۴-۴- حضانت در فقه و حقوق
- ۹۲..... ۲-۴-۵- حضانت حق کودک یا تکلیف والدین یا هر دو
- ۹۶..... ۳-۱- فصل سوم وضعیت حقوقی کودک نامشروع در فقه و حقوق ایران
- ۹۷..... ۳-۱- حقوق معنوی کودکان نامشروع
- ۹۷..... ۳-۱-۱- حقوق ناشی از روابط خانوادگی

- ۹۷.....۳-۱-۲-حق داشتن نام و نام خانوادگی
- ۱۰۰.....۳-۱-۳-نام خانوادگی اولاد نامشروع (فرزند طبیعی)
- ۱۰۴.....۳-۱-۴-شناسنامه اولاد نامشروع
- ۱۰۷.....۳-۲-حقوق مالی کودکان نامشروع
- ۱۰۷.....۳-۲-۱-نفقه کودک نامشروع
- ۱۰۷.....۳-۲-۱-۱-اشخاص ملزم به انفاق
- ۱۱۰.....۳-۱-۲-ضمانت اجرای عدم پرداخت نفقه
- ۱۱۰.....۳-۱-۳-ضمانت اجرای حقوقی
- ۱۱۱.....۳-۱-۲-۴-ضمانت اجرای کیفری
- ۱۱۲.....۳-۲-۲-توارب
- ۱۱۴.....۳-۲-۲-۱-حکم ارث دادن و ندادن نامشروع
- ۱۱۵.....۳-۲-۲-۲-ارث کودک نامشروع
- ۱۱۵.....۳-۲-۲-۳-ارث کودک شبهه اکبر
- ۱۱۶.....۳-۲-۲-۴-نظر فقهای امامیه درباره ارث بدزنا
- ۱۲۰.....۳-۳-حقوق غیر مالی کودکان نامشروع
- ۱۲۰.....۳-۱-۳-حق نسب
- ۱۲۲.....۳-۱-۱-۳-۱-مبانی فقهی و حقوقی نسب کودک متولد از زنا (زنا روع)
- ۱۲۴.....۳-۱-۱-۳-۳-ملاک انتساب فرزند به پدر
- ۱۲۷.....۳-۱-۱-۳-۳-ملاک انتساب فرزند به مادر
- ۱۲۹.....۳-۲-۳-نسب کودک ناشی از زنا
- ۱۲۹.....۳-۲-۳-۱-عدم تحقق نسب و نظریه عدم الحاق کودک ناشی از زنا
- ۱۳۱.....۳-۲-۳-۲-دلایل نظریه عدم الحاق کودک ناشی از زنا
- ۱۳۳.....۳-۲-۳-۳-تحقق نسب و نظریه الحاق کودک ناشی از زنا

توجه به کودک و حقوق آن‌ها، آنچنان در قرن معاصر فزونی یافت که برخی از مربیان و حقوقدانان بزرگ پیش‌بینی کرده‌اند که این قرن، قرن کودک خواهد بود. اسلام هم در مورد نگهداری و سرپرستی کودک، تعلیم و تربیت کودک، نفقه، بازی و سایر اموری که در سلامت جسم و روان وی نقش مؤثری ایفا می‌نمایند و حقوق معنوی و مادی او را تضمین می‌کنند، احکام و برنامه‌های جامعی ارائه نموده است که لزوم شناخت این احکام فقهی و مقایسه‌ی آنها با حقوق و قوانین مربوط به حقوق کودک، بر هر محققى که در این زمینه قصد پژوهش دارد، پدیدار می‌گردد. حقوق ایران در برخی موارد فقهی بین کودک مشروع و کودک نامشروع قائل نشده است و حقوقی برابر یکدیگر برای آن‌ها فراهم نکرده است لذا بر آن برآمدم تا ببینیم یک کودک نامشروع در فقه امامیه از چه حقوقی برخوردار است؟ آیا به مانند یک کودک مشروع از تمامی حقوق بهره‌مند می‌شود؟ در روایات متعدد کودک نامشروع و پدر و مادر او را از حق بردن ارث از یکدیگر محروم می‌کنند. پس پژوهش در صدد مطرح نمودن آیات، روایات و نظرات فقهای امامیه و در نهایت مقایسه حقوق کودک مشروع و نامشروع در فقه امامیه و حقوق ایران است. در دین اسلام و به خصوص در فقه امامیه به علت تأکید بر لزوم ازدواج و تنظیم روابط خانوادگی و بخصوص به سبب بودن نسب هر فرد، سدی برای جلوگیری از روابط آزاد ایجاد می‌کند تا تنها در صورتی که فرزند را تشکیل خانواده و پایبند بودن به مسائل شرعی و مقررات قانونی باشد در تعیین چارچوب خانواده ولایت و نفقه و حضانت و ... فرزند را بر پدر و مادر واجب شمرده است.